

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 48/2021

(του αρ. 2, παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ` του ν. 4013/2011)

Στην Αθήνα σήμερα 9 Ιουλίου 2021, ημέρα Παρασκευή και ώρα 09:30 π.μ. και επί της οδού Κεφαλληνίας 45, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Αντιπροέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

1. Προεδρεύων : Αδάμ Καραγλάνης (Αντιπρόεδρος)
2. Μέλη : Μαρία Στυλιανίδου
: Κωνσταντίνος Βαρδακαστάνης
: Βασιλική Σκαρτσούνη

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού - Οικονομικού

Εισηγήτρια: Φιλία Κοντραφούρη, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια κ. Φ. Κοντραφούρη, η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου και η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., Μαριλένα Σιδέρη, οι οποίες και αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Αρχής.

ΘΕΜΑ: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, του Δήμου

Αγίου Νικολάου, κατά τις διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης προμήθειας λυόμενων αιθουσών για τις ανάγκες εκπαίδευσης του Δήμου Αγίου Νικολάου, Νομού Λασιθίου, προϋπολογισμού €330.645,16 ευρώ (πλέον Φ.Π.Α.)

1. Με το με Α.Π. 8180/18.06.2021 έγγραφο του Δήμου Αγίου Νικολάου (Α.Π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3575/22.06.2021) (εφεξής και αιτούσα), μετά του συνημμένου σε αυτό φακέλου, ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 2, παρ. 2 περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, ως ισχύει, για λόγους επιτακτικής και κατεπείγουσας ανάγκης, σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 περιπτ. γ του ν. 4412/2016, προς τον σκοπό σύναψης σύμβασης, με αντικείμενο:

Προμήθεια λυόμενων αιθουσών για τις ανάγκες εκπαίδευσης του Δήμου Αγίου Νικολάου, Νομού Λασιθίου, προϋπολογισμού €330.645,16 ευρώ (πλέον Φ.Π.Α.).

I. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

2. Από τη μελέτη των στοιχείων και εγγράφων του φακέλου της υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

Όπως επικαλείται η αιτούσα αναθέτουσα αρχή: «Με την με αρ. 197/2020 Απόφαση Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου μας, ελεγχθείσας ήδη για τη νομιμότητά της από την αρμόδια Υπηρεσία της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (σχετικό το με αρ. πρωτ. 959/3-11-2020 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης), κατακυρώθηκε η σύμβαση για την κατασκευή του έργου υπό τον τίτλο: “Ενεργειακή Αναβάθμιση και Αποκατάσταση Φθωρών Κτιριακού Συγκροτήματος Γυμνασίου – Λυκείου Νεάπολης” σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα. Το παραπάνω έργο, όπως προκύπτει από την Τεχνική Έκθεση που επισυνάπτεται στην με αρ. 111/2017 σχετική Μελέτη της Δ/σης Μελετών του Δήμου μας αποσκοπεί στη συνολική συντήρηση, την αισθητική αποκατάσταση, τη ριζική ενεργειακή αναβάθμιση και την μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος λειτουργίας του συγκεκριμένου κτιριακού συγκροτήματος, ήτοι του κτιριακού συγκροτήματος Γυμνασίου – Λυκείου Νεάπολης. Το μέγεθος άλλωστε των προβλημάτων που αντιμετωπίζει το παραπάνω κτιριακό συγκρότημα και ιδίως οι χώροι που στεγάζεται το Γυμνάσιο Νεάπολης περιγράφεται και σε σχετικό έτος 2019 Υπόμνημα της Ομοσπονδίας Ενώσεων Συλλόγων Γονέων Περιφέρειας Κρήτης προς τον Περιφερειάρχη Κρήτης το οποίο ο τελευταίος κοινοποίησε μεταξύ άλλων και στο Δήμο μας καλώντας τον να προβεί σε ενέργειες αρμοδιότητάς του (σχετικά έγγραφα: το από Φεβρουαρίου 2019 Υπόμνημα της Ομοσπονδίας Ενώσεων Συλλόγων Γονέων Περιφέρειας Κρήτης προς τον Περιφερειάρχη Κρήτης και το με αρ. πρωτ. 56386/5-3-2020 έγγραφο του Περιφερειάρχη Κρήτης προς Δήμους της Κρήτης).

Η σύμβαση για την εκτέλεση του παραπάνω έργου, ήτοι σύμβαση αρ. πρωτ. 5204/15-4-2021, συνολικού ποσού 1.147.715,91 ευρώ, υπεγράφη την 15/4/2021. Για την συγκεκριμένη μάλιστα σύμβαση ο Δήμος μας έχει ήδη εξασφαλίσει μέρος της χρηματοδότησής της, ήτοι συνολικό ποσό 850.000,00 ευρώ, από το Π.Δ.Ε. της Περιφέρειας Κρήτης (σχετικό έγγραφο: η με αρ. πρωτ. 53652/4-3-2021 Απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης).

Σύμφωνα με το άρθρο 10ο της εν λόγω σύμβασης:

Η αποπεράτωση του έργου θα γίνει εντός 550 ημερών από την προθεσμία αρχής γενομένης από την ημερομηνία υπογραφής της παρούσας σύμβασης (προθεσμία περάτωσης 17-10-2022).

Από την παραπάνω διάταξη προκύπτει ως χρονικό διάστημα αποπεράτωσης του συγκεκριμένου έργου το χρονικό διάστημα των 18 περίπου μηνών και καταληκτική προθεσμία αποπεράτωσης του η 17η Οκτωβρίου 2022.

Λαμβάνοντας υπόψη αφενός μεν το γεγονός ότι οι εργασίες εκτέλεσης του συγκεκριμένου έργου δεν επιτρέπουν την ταυτόχρονη λειτουργία των σχολικών μονάδων που λειτουργούν εντός του επίμαχου κτιριακού συγκροτήματος στο οποίο το έργο αφορά, αφετέρου όμως και το γεγονός της 10μηνιας περίπου διάρκειας του σχολικού έτους, ευχερώς γίνεται αντιληπτό ότι το συγκεκριμένο έργο δεν δύναται να εκτελεστεί χωρίς την λήψη μέριμνας για την μεταφορά και κάλυψη προσωρινά, ήτοι για όσο χρονικό διάστημα διαρκέσουν οι εργασίες εκτέλεσης του συγκεκριμένου έργου, των στεγαστικών αναγκών των μαθητών που φοιτούν στις συγκεκριμένες σχολικές μονάδες σε άλλο, κατάλληλο χώρο. Το τελευταίο άλλωστε, καθώς εμπίπτει στις αρμοδιότητες των δήμων (σχετική η διάταξη του άρθρου 75 παρ. 1 περ. στ) εδ. 16 του Ν. 3463/2006), αποτελεί επίσης ένα ζήτημα που ο δήμος μας κλήθηκε να αντιμετωπίσει.

Στο πλαίσιο αυτό εξετάστηκε το ενδεχόμενο συστέγασης του Γυμνασίου και Λυκείου Νεάπολης, ήτοι των σχολικών μονάδων που επηρεάζονται άμεσα από τις εργασίες εκτέλεσης του συγκεκριμένου έργου, με το παρακείμενο αυτών σχολείο, ήτοι το ΕΠΑΛ Νεάπολης καθώς το τελευταίο, αφενός μεν στεγάζεται σε κτιριακό συγκρότημα έκτασης περί τα 7.000 τ.μ., αφετέρου όμως, διαθέτει και περίσσεια αιθουσών τις οποίες δεν χρησιμοποιεί. Για το παραπάνω ζητήθηκε και η γνώμη των άμεσα εμπλεκόμενων Δ/ντών των παραπάνω σχολείων. Πράγματι, με σχετικό από Ιανουαρίου 2020 έγγραφό τους οι Δ/ντες του Γυμνασίου, του ΓΕΛ και του ΕΠΑΛ Νεάπολης ενημέρωσαν το Δήμο μας για την δυνατότητα κάλυψης προσωρινά των στεγαστικών αναγκών των συγκεκριμένων σχολείων από το σχολικό συγκρότημα του ΕΠΑΛ Νεάπολης υπό την προϋπόθεση όμως ότι προηγουμένως πραγματοποιούνταν στους χώρους του οι απαραίτητες εργασίες συντήρησης, μόνωσης και εγκατάστασης εξοπλισμού κλιματισμού – θέρμανσης. Στο παραπάνω έγγραφό τους οι Δ/ντές των

σχολείων αναφέρθηκαν επίσης και στις συγκεκριμένες στεγαστικές ανάγκες των υπό μεταφορά σχολείων.

Λαμβάνοντας μεταξύ άλλων και κυρίως υπόψη του το ως άνω έγγραφο των παραπάνω Δ/ντών σχολείων αρχές του έτους 2020 ο Δήμος μας ξεκίνησε άμεσα τη διαδικασία ανάθεσης δύο συνολικά συμβάσεων η εκτέλεση των οποίων θα συνέβαλε στην συντήρηση και άμεση αποκατάσταση των ελλείψεων που καταγράφηκαν από τους παραπάνω Δ/ντές στο κτιριακό συγκρότημα που στεγάζει το ΕΠΑΛ Νεάπολης (σχετικά έγγραφα: η με αρ. 40/2020 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής, το με αρ. πρωτ. 215/31-3-2020 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, η με αρ. 143/2020 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής, το με αρ. πρωτ. 828/30-9-2020 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, η με αρ. 137/2020 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής, το με αρ. πρωτ. 949/30-10-2020 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης, η με αρ. 88/2020 Μελέτη της Δ/σης Μελετών του Δήμου, η με αρ. 286/2020 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής, το με αρ. πρωτ. 93/10-3-2021 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης). Πρόκειται για την δημοπρασία για την ανάδειξη αναδόχου για την εκτέλεση του έργου υπό τον τίτλο: Μονώσεις – Συντηρήσεις Δημοτικών και Σχολικών Κτιρίων (Φιλόδημος II) και την δημοπρασία για την εκτέλεση της προμήθειας υπό τον τίτλο: Προμήθεια κουφωμάτων και κλιματιστικών για το ΕΠΑΛ Νεάπολης εκ των οποίων η μεν πρώτη οδήγησε στην υπογραφή της με αρ. πρωτ. 2231/18-2-2021 Σύμβασης, η δε δεύτερη στην υπογραφή αντίστοιχα της με αρ. πρωτ. 4909/12-4-2021 Σύμβασης. Καθώς η πρώτη εκ των ως άνω αναφερόμενων συμβάσεων αφορούσε σε όλα τα δημοτικά και σχολικά κτίρια του Δήμου μας, με σχετικό έγγραφό της, ήτοι έγγραφο αρ. πρωτ. ΥΕ/17-3-2021, με αφορμή και την έναρξη των εργασιών εκτέλεσης του συγκεκριμένου έργου, η Δ/ση Μελετών επεσήμανε την προτεραιότητα που θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να δοθεί στο ΕΠΑΛ Νεάπολης.

Την 16/3/2021, με σχετικό έγγραφό του, ήτοι έγγραφο αρ. πρωτ. 1540/16-3-2021, ο Δ/ντής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου παρείχε νεότερη ενημέρωση στον Δήμο μας αναφορικά με νέες κτιριακές – στεγαστικές ανάγκες σχολικών μονάδων της ΔΔΕ Λασιθίου για την επόμενη σχολική χρονιά. Παρατίθεται αυτούσιο το κείμενο του παραπάνω εγγράφου του ως εξής:

Με το παρόν έγγραφό μας σας ενημερώνουμε για κτιριακές - στεγαστικές ανάγκες συγκεκριμένων σχολικών μονάδων της ΔΔΕ Λασιθίου για τις οποίες θα πρέπει να ληφθεί άμεσα σχετική μέριμνα από τον Δήμο σας.

Α. Κτιριακές – στεγαστικές ανάγκες σχολικών μονάδων στη Νεάπολη:

Σε συνέχεια του από Ιανουαρίου 2020 εγγράφου των Δ/ντών του Γυμνασίου, του ΓΕΛ και του ΕΠΑΛ Νεάπολης προς τον Δήμο σας, και καθώς εντωμεταξύ αφενός μεν έχουν προκύψει νέα δεδομένα αφετέρου όμως δεν έχει ακόμη ξεκινήσει η εκτέλεση

του έργου της Ενεργειακής Αναβάθμισης και Αποκατάστασης των Φθωρών του Κτιριακού Συγκροτήματος Γυμνασίου - Λυκείου Νεάπολης, σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

Με την με αρ. Φ20/72408/Δ4/12-6-2020 Απόφαση Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 2344/τ.Β, 16-06-2020) υπό τον τίτλο: Τροποποίηση της υπ' αρ. Φ20/60676/Δ4/21-05-2020 (Β' 2042) απόφασης της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Καθορισμός Τομέων και Ειδικοτήτων ανά Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.) του ν. 4386/2016 (Α' 83) για το σχολικό έτος 2020 – 2021 αποφασίστηκε η προσθήκη μιας επιπλέον νέας ειδικότητας στον τομέα Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού που λειτουργεί ήδη στο ΕΠΑΛ Νεάπολης. Πιο συγκεκριμένα αποφασίστηκε η προσθήκη της ειδικότητας του Τεχνικού Ηλεκτρονικών και Υπολογιστικών Συστημάτων, Εγκαταστάσεων, Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών.

Το παραπάνω είχε ως αποτέλεσμα να υπάρξει σημαντική αύξηση του αριθμού των μαθητών του συγκεκριμένου σχολείου - κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά ο συνολικός αριθμός των μαθητών που φοιτούν στο ΕΠΑΛ Νεάπολης ανέρχεται στους 166 έναντι του συνολικού αριθμού των 100 μαθητών που φοίτησαν στο συγκεκριμένο σχολείο την προηγούμενη σχολική χρονιά.

Επιπλέον, κατέστησε αναγκαία την δημιουργία ενός νέου εργαστηρίου Ηλεκτρονικών Υπολογιστικών Συστημάτων και Δικτύων για την πραγματοποίηση των εργαστηριακών μαθημάτων της νέας ειδικότητας.

Παραπέρα, το μαθητικό δυναμικό του Γυμνασίου Νεάπολης κατά το τρέχον σχολικό έτος αυξήθηκε κατά 1 τμήμα - αίθουσα στην Α' τάξη ενώ επιπλέον των τμημάτων και λοιπών γραφείων και εργαστηρίων που κατά την φετινή χρονιά λειτούργησαν στο Γυμνάσιο Νεάπολης – τα οποία αντιστοιχούν στα αναφερόμενα στο από Ιανουάριος έτους 2020 έγγραφο των Δ/ντών του Γυμνασίου, του ΓΕΛ και του ΕΠΑΛ Νεάπολης - προστέθηκαν και δύο ακόμη τμήματα, ήτοι τα τμήματα Ένταξης, που αξιώνουν την πρόβλεψη δύο ακόμη αιθουσών για την κάλυψη των αναγκών του συγκεκριμένου σχολείου.

Κατόπιν των ανωτέρω γίνεται αντιληπτό ότι το ΕΠΑΛ Νεάπολης, κυρίως για λόγους ανάγκης κάλυψης ίδιων στεγαστικών αναγκών αλλά και λόγω της αύξησης των αναγκών του Γυμνασίου Νεάπολης, αδυνατεί να καλύψει ακόμη και για περιορισμένο χρονικό διάστημα, ήτοι το χρονικό διάστημα εκτέλεσης του έργου της ενεργειακής αναβάθμισης των σχολικών κτιρίων του Γυμνασίου και Λυκείου Νεάπολης, το σύνολο των στεγαστικών αναγκών των σχολείων τους.

Β. Κτιριακές – στεγαστικές ανάγκες σχολικών μονάδων στον Άγιο Νικόλαο:

1. Η αίθουσα που εξυπηρετεί σήμερα τις ανάγκες των καθηγητών στο 2ο ΓΕΛ Αγίου Νικολάου δεν επαρκεί για να καλύψει τις ανάγκες του συγκεκριμένου σχολείου,

πολλώ δε μάλλον στις σημερινές συνθήκες της πανδημίας. Στο πλαίσιο αυτό για το επόμενο σχολικό έτος θα πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη μίας επιπλέον αίθουσας για το συγκεκριμένο σχολείο.

2. Όπως ήδη γνωρίζετε, κατά το τρέχον σχολικό έτος υπήρξε ανάγκη δημιουργίας ενός νέου τμήματος στο 3ο Γυμνάσιο Αγίου Νικολάου οι στεγαστικές ανάγκες του οποίου καλύφθηκαν μεν αλλά με μεγάλη δυσκολία από το Δήμο σας. Στο πλαίσιο αυτό και καθώς ο αριθμός των μαθητών στα δημοτικά σχολεία του Αγίου Νικολάου ιδίως τα τελευταία χρόνια καταγράφεται ιδιαίτερα αυξημένος επιβεβλημένη είναι η ανάγκη πρόβλεψης τριών επιπλέον αιθουσών για το συγκεκριμένο σχολείο για το σχολικό έτος 2021-2022 και εφεξής. Αντίστοιχα και η ανάγκη πρόβλεψης μίας επιπλέον τουαλέτας (WC) .

Συνοψίζοντας, οι κτιριακές – στεγαστικές ανάγκες των σχολικών μονάδων της ΔΔΕ Λασιθίου που αφορούν τις περιοχές Αγίου Νικολάου και Νεάπολης για το σχολικό έτος 2021 – 2022 διαμορφώνονται ως εξής:

Γυμνάσιο Νεάπολης: 10 αίθουσες διδασκαλίας

Λύκειο Νεάπολης : 3 αίθουσες διδασκαλίας

Οι συγκεκριμένες ανάγκες σε αίθουσες διδασκαλίας των παραπάνω σχολείων, που συνιστούν αποτέλεσμα της αδυναμίας της σχολικής μονάδας του ΕΠΑΛ Νεάπολης να συνδράμει για τους λόγους που αμέσως ως άνω αναλυτικά εκτέθηκαν στην κάλυψη του συνόλου των στεγαστικών αναγκών τους κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου της ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων τους είναι μεν προσωρινές αφού θα διαρκέσουν χρονικό διάστημα αντίστοιχο με εκείνο της εκτέλεσης του παραπάνω έργου, παρά ταύτα, θα πρέπει άμεσα να ληφθεί μέριμνα για την κάλυψή τους έτσι ώστε τα συγκεκριμένα σχολεία να δύναται να λειτουργήσουν απρόσκοπτα την ερχόμενη σχολική χρονιά.

3ο Γυμνάσιο Αγίου Νικολάου: 3 αίθουσες διδασκαλίας και 1 WC

2ο ΓΕΛ Αγίου Νικολάου: 1 αίθουσα που θα χρησιμεύει ως γραφείο καθηγητών.

Κατόπιν των ανωτέρω ζητούμε από τον Δήμο σας να μεριμνήσει άμεσα για την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των παραπάνω σχολείων .

Ειδικότερα κατά τη χωροθέτηση του Γυμνασίου και του ΓΕΛ Νεάπολης κατά το χρονικό διάστημα της συστέγασής τους στους χώρους του ΕΠΑΛ Νεάπολης κατά την εκτέλεση του έργου της ενεργειακής αναβάθμισης των κτιρίων τους ζητούμε επίσης να λάβετε μέριμνα προκειμένου για την ανεξάρτητη συνύπαρξη των μαθητών/μαθητριών του Γυμνασίου από τα Λύκεια.

Κατόπιν του ως άνω εγγράφου του Δ/ντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου και προκειμένου να υπάρξει άμεση και έγκαιρη, ήτοι πριν από την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, κάλυψη των νέων στεγαστικών αναγκών των σχολικών μονάδων του Δήμου μας στις οποίες αφορούσαν οι ανάγκες που εκτέθηκαν στο έγγραφο, δόθηκε εντολή στην αρμόδια Δ/ση Μελετών να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες προκειμένου για την σύνταξη σχετικής μελέτης για την εκτέλεση προμήθειας λυόμενων αιθουσών. Η συγκεκριμένη άλλωστε προμήθεια στην πραγματικότητα αποτέλεσε την μοναδική επιλογή και την πλέον πρόσφορη λύση για τον Δήμο μας καθώς ούτε στη Νεάπολη αλλά ούτε και στον Άγιο Νικόλαο υφίστανται κατάλληλοι προς μίσθωση χώροι πλησίον των ήδη υφιστάμενων σχολικών μονάδων που θα εδύνατο να καλύψουν έστω και προσωρινά τις συγκεκριμένες στεγαστικές ανάγκες των σχολικών μονάδων.

Αναφορικά με την εκτέλεση της συγκεκριμένης προμήθειας, για την οποία μάλιστα ο Δήμος μας κατάφερε να εξασφαλίσει την συνολική χρηματοδότησή της από το ΠΔΕ της Περιφέρειας Κρήτης (σχετικές οι με αρ. πρωτ. 53652/4-3-2021 και αρ. πρωτ. 180121/19-8-2020 Αποφάσεις του Περιφερειάρχη Κρήτης) συντάχθηκε η με αρ. 77/2021 Μελέτη της Δ/σης Μελετών του Δήμου μας (αρ. πρωτ. 5940/29-4-2021) υπό τον τίτλο: Προμήθεια λυόμενων αιθουσών για τις ανάγκες της εκπαίδευσης του Δήμου Αγίου Νικολάου, συνολικού προϋπολογισμού 330.645,16 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ. Οι τεχνικές προδιαγραφές της εν λόγω μελέτης εγκρίθηκαν με την με αρ. 131/2021 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου μας. Με την παραπάνω απόφαση Οικονομικής Επιτροπής εγκρίθηκε επίσης και η ανάθεση της συγκεκριμένης σύμβασης με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 εδ. γ του Ν. 4412/2016 και οι σχετικοί όροι της διαπραγμάτευσης” (πρβλ. αριθμ.13/24-5-2021 πρακτικό συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής).

3. Συνημμένα στο αίτημα υποβάλλονται επιπροσθέτως και τα κάτωθι έγγραφα – στοιχεία:

Η με αρ. 197/2020 Απόφαση Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Αγίου Νικολάου (ΑΔΑ: ΩΑ51ΩΚΨ-6ΜΗ) με θέμα: Κατακύρωση της σύμβασης για την κατασκευή του έργου “Ενεργειακή Αναβάθμιση και Αποκατάσταση Φθωρών Κτιριακού Συγκροτήματος Γυμνασίου Λυκείου Νεάπολης”

Το με αρ. πρωτ. 959/3-11-2020 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (ΑΔΑ: 65Λ3ΟΡ1Θ-Ο99)

Τεχνική Έκθεση, επισυναπτόμενη στην με αρ. 111/2017 Μελέτη της Δ/σης Μελετών του Δήμου Αγίου Νικολάου (αρ. πρωτ. 13087/29-8-2018)

Το από Φεβρουαρίου 2019 Υπόμνημα της Ομοσπονδίας Ενώσεων Συλλόγων Γονέων Περιφέρειας Κρήτης προς τον Περιφερειάρχη Κρήτης

Το με αρ. πρωτ. 56386/5-3-2020 έγγραφο του Περιφερειάρχη Κρήτης προς Δήμους της Κρήτης

Η με αρ. πρωτ. 5204/15-4-2021 Εργολαβική Σύμβαση για την εκτέλεση του έργου: *Ενεργειακή Αναβάθμιση και Αποκατάσταση Φθορών Κτιριακού Συγκροτήματος Γυμνασίου – Λυκείου Νεάπολης* (ΑΔΑΜ: 21SYMV008480765 2021-04-16)

Η με αρ. πρωτ. 53652/4-3-2021 Απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης αναφορικά με την έγκριση διάθεσης πίστωσης ποσού 850.000,00 ευρώ για την εκτέλεση του έργου: *Ενεργειακή Αναβάθμιση Σχολικού συγκροτήματος* και ποσού 350.000,00 ευρώ για την εκτέλεση της προμήθειας: *Προμήθεια Λυόμενων αιθουσών για τις ανάγκες της εκπαίδευσης του Δήμου Αγίου Νικολάου*

Το από Ιανουαρίου έτους 2020 έγγραφο των Δ/ντών του Γυμνασίου, του ΓΕΛ και του ΕΠΑΛ Νεάπολης προς τον Δήμο Αγίου Νικολάου

Η με αρ. 40/2020 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Αγίου Νικολάου (ΑΔΑ: ΩΔΘ9ΩΚΨ-75Π) με θέμα: *Καθορισμός των όρων της δημοπρασίας για την ανάδειξη αναδόχου εκτέλεσης του έργου “Μονώσεις – Συντηρήσεις Δημοτικών και Σχολικών Κτιρίων” (ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II)*

Το με αρ. πρωτ. 215/31-3-2020 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (ΑΔΑ:6ΚΝΡΟΡ1Θ-887)

Η με αρ. 143/2020 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Αγίου Νικολάου (ΑΔΑ: ΨΦ4ΘΩΚΨ-ΒΡ8) με θέμα: *Κατακύρωση της σύμβασης για την κατασκευή του έργου “Μονώσεις – Συντηρήσεις Δημοτικών και Σχολικών Κτιρίων (ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II)”*

Το με αρ. πρωτ. 828/30-9-2020 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (ΑΔΑ:ΩΡΒΟΟΡ1Θ-525)

Η με αρ. πρωτ. 2231/18-2-2021 Σύμβαση για την εκτέλεση του έργου: *Μονώσεις – Συντηρήσεις Δημοτικών και Σχολικών Κτιρίων (ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ II)*

Το με αρ. πρωτ. ΥΕ/17-3-2021 έγγραφο της Δ/νσης Μελετών του Δήμου Αγίου Νικολάου

Η με αρ. 137/2020 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Αγίου Νικολάου (ΑΔΑ: Ω6Κ3ΩΚΨ-ΦΡ6) με θέμα: *Έγκριση τεχνικών προδιαγραφών και καθορισμός των όρων της δημοπρασίας για την εκτέλεση της προμήθειας “Προμήθεια κουφωμάτων και κλιματιστικών για το ΕΠΑΛ Νεάπολης”*

Το με αρ. πρωτ. 949/30-10-2020 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης

Η με αρ. 88/2020 Μελέτη της Δ/σης Μελετών του Δήμου (αρ. πρωτ. 7705/18-6-2020)

Η με αρ. 286/2020 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής Δήμου Αγίου Νικολάου (ΑΔΑ: Ψ5ΞΜΩΚΨ-8ΣΟ) με θέμα: Έγκριση πρακτικού ηλεκτρονικής αποσφράγισης – κατακύρωση διαγωνισμού για την εκτέλεση της προμήθειας “Προμήθεια κουφωμάτων και κλιματιστικών για το ΕΠΑΛ Νεάπολης”

Το με αρ. πρωτ. 93/10-3-2021 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης (ΑΔΑ:ΨΤΩΦΟΡ1Θ-Λ0Ε)

Η με αρ. πρωτ. 4909/12-4-2021 Σύμβαση για την εκτέλεση της προμήθειας: Προμήθεια κουφωμάτων και κλιματιστικών για το ΕΠΑΛ Νεάπολης

Το με αρ. πρωτ. 1540/16-3-2021 έγγραφο του Δ/ντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου

Η με αρ. 77/2021 Μελέτη της Δ/σης Μελετών του Δήμου (αρ. πρωτ. 5940/29-4-2021) υπό τον τίτλο: Προμήθεια Λυόμενων Αιθουσών για τις ανάγκες της εκπαίδευσης του Δήμου Αγίου Νικολάου

Η με αρ. 131/2021 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Αγίου Νικολάου (ΑΔΑ: ΩΔΛΠΩΚΨ-Χ9Λ) με θέμα: Έγκριση σύναψης της σύμβασης “Προμήθεια Λυόμενων Αιθουσών για τις ανάγκες της Εκπαίδευσης του Δήμου Αγίου Νικολάου” με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση λόγω κατεπείγοντος

Η με αρ. πρωτ. 180121/19-8-2020 Απόφαση Περιφερειάρχη Κρήτης αναφορικά με την έγκριση διάθεσης πίστωσης ποσού 60.000,00 ευρώ για την εκτέλεση της προμήθειας: Προμήθεια Λυόμενων αιθουσών για τις ανάγκες της εκπαίδευσης του Δήμου Αγίου Νικολάου

II. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 παρ. 2 περ. α' και β' του ν. 4441/2016, οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 26 και τα άρθρα 32 και 269 του ν. 4412/2016, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπíπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των

Οδηγιών 2014/24/ΕΚ και 2014/25/ΕΚ, οι οποίες ενσωματώθηκαν στην ελληνική έννομη τάξη με το ν. 4412/2016. Κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας η Αρχή λαμβάνει υπόψη της τις γενικές αρχές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) εργασίμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής.

4. Τα οριζόμενα στον **ν. 4412/2016** (Α' 147/2016) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)», ως ισχύει:

Άρθρο 2 παρ. 1 περ. 5) ως «δημόσιες συμβάσεις» και ως «συμβάσεις έργων, μελετών, υπηρεσιών και προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις εξ επαχθούς αιτίας, οι οποίες συνάπτονται γραπτώς μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και μιας ή ενός ή περισσότερων αναθετουσών αρχών ή αναθετόντων φορέων, αντίστοιχα, και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών,

Άρθρο 2 παρ. 1 περ. 8) ως «δημόσιες συμβάσεις προμηθειών» και ως «συμβάσεις προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση - πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης,

- i. Το Άρθρο 5 «Κατώτατα όρια» (άρθρο 4 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ),

ως εφαρμόζεται κατόπιν έκδοσης του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1828 της Επιτροπής της 30ης Οκτωβρίου 2019 (Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ L279/25 της 31.10.2019) για τις διαδικασίες σύναψης σύμβασης κατά το χρονικό διάστημα από 01.01.2020 έως 31.12.2021, ορίζει ως κατώτατα όρια για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών για τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, το ποσό των ευρώ 214.000,00.

- ii. Το Άρθρο 6 «Μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης» (άρθρο 5 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ):

«1. Ο υπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης βασίζεται στο συνολικό πληρωτέο ποσό, χωρίς ΦΠΑ, όπως εκτιμάται από την αναθέτουσα αρχή, συμπεριλαμβανομένου κάθε τυχόν δικαιώματος προαίρεσης ή τυχόν παρατάσεων της σύμβασης, όπως ορίζουν ρητά τα έγγραφα της σύμβασης {...} 2. Όταν

αναθέτουσα αρχή αποτελείται από χωριστές επιχειρησιακές μονάδες λαμβάνεται υπόψη η συνολική εκτιμώμενη αξία για όλες τις χωριστές επιχειρησιακές μονάδες. Κατά παρέκκλιση του πρώτου εδαφίου, όταν μία χωριστή επιχειρησιακή μονάδα είναι ανεξαρτήτως υπεύθυνη για τις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων της ίδιας ή ορισμένων κατηγοριών αυτών, η αξία των συμβάσεων μπορεί να υπολογίζεται στο επίπεδο της συγκεκριμένης μονάδας. 3. Η επιλογή της χρησιμοποιούμενης μεθόδου για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μιας σύμβασης δεν γίνεται με σκοπό την αποφυγή της εφαρμογής οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου. Η σύμβαση δεν κατατέμενεται κατά τρόπο ώστε να αποφεύγεται η εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος νόμου, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους. 4. Η εκτιμώμενη αξία ισχύει τη στιγμή της αποστολής της προκήρυξης διαγωνισμού {...} 11. Όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών οι οποίες έχουν περιοδικό χαρακτήρα ή οι οποίες προβλέπεται να ανανεωθούν μέσα σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, λαμβάνεται ως βάση για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης: α) είτε η συνολική πραγματική αξία των διαδοχικών συμβάσεων του ίδιου τύπου οι οποίες συνήφθησαν κατά το προηγούμενο δωδεκάμηνο ή οικονομικό έτος, αναπροσαρμοσμένη, ει δυνατόν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές ως προς τις ποσότητες ή την αξία τους κατά τους δώδεκα μήνες που έπονται της αρχικής σύμβασης· β) είτε η εκτιμώμενη συνολική αξία των διαδοχικών συμβάσεων που συνήφθησαν κατά το δωδεκάμηνο που έπεται της πρώτης παράδοσης ή κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, εφόσον αυτό υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες {...}».

iii. Το άρθρο 32 «Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση» (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ):

«1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. 2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...]

γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

iv. Τα προβλεπόμενα στο άρθρο 32^A:

«Ρύθμιση ζητημάτων προσφυγής σε διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση

1. Εξαιρούνται της υποχρεωτικής εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 22, περί κανόνων που εφαρμόζονται στις επικοινωνίες, του άρθρου 36, περί υποχρέωσης χρήσης και λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, της παρ. 1 του άρθρου 72, περί εγγυήσεων, και των παρ. 1 έως 4 του άρθρου 79, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, οι ακόλουθες περιπτώσεις του άρθρου 32, περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση: α) όπου η δυνατότητα ανάθεσης περιορίζεται σε έναν προκαθορισμένο συμμετέχοντα, σύμφωνα με την περ. β` της παρ. 2, την παρ. 3, την περ. β` της παρ. 4 και την παρ. 6,

β) όπου η ανάθεση έχει επείγοντα χαρακτήρα σύμφωνα με την περ. γ` της παρ. 2, ή

γ) όπου η συναλλαγή αφορά σε προμήθεια αγαθών που είναι εισηγμένα και αγοράζονται σε χρηματιστήριο εμπορευμάτων σύμφωνα με την περ. γ` της παρ. 4.

2. Στις περιπτώσεις του άρθρου 32, περί προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης διεξάγεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στους όρους της πρόσκλησης, όπου υπάρχει, και η αξιολόγηση των προσφορών μπορεί να γίνεται σε ενιαίο στάδιο με την ανάθεση της σύμβασης. Η διαδικασία της διαπραγμάτευσης γίνεται από γνωμοδοτικό όργανο, το οποίο συγκροτείται από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 221, περί οργάνων διενέργειας ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων, και εισηγείται προς το αποφαινόμενο όργανο για κάθε θέμα που ανακύπτει κατά την ανάθεση της σύμβασης. Ειδικά στην περίπτωση που συντρέχουν οι περιστάσεις της περ. β` της παρ. 1 ως γνωμοδοτικό όργανο μπορεί να ορίζεται και η αρμόδια υπηρεσία της αναθέτουσας αρχής.

3. Στην περ. γ` της παρ. 1 δεν απαιτείται προηγούμενη πρόσκληση και η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης διεξάγεται με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συναλλαγής.»

v. Το άρθρο 61 «Έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης»:

«1. Για συμβάσεις άνω των ορίων, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας, της ανταγωνιστικής διαδικασίας με διαπραγμάτευση, του ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης σύμβασης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ένωσης ή της προκαταρκτικής προκήρυξης, όταν η τελευταία χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης διαγωνισμού, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 26. 2. Ως

χρόνος έναρξης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση. 3. Ως χρόνος έναρξης ενός διαγωνισμού μελετών, νοείται η ημερομηνία αποστολής της σχετικής προκήρυξης διαγωνισμού μελετών στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 4. Για συμβάσεις κάτω των ορίων αντί των παραγράφων 1 έως 3, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 120».

vi. Το άρθρο 379 «Έναρξη ισχύος" (άρθρα 90 παράγραφοι 1-2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 106 παράγραφοι 1-2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ):

«1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του {...}».

5. Τα οριζόμενα στον **ν. 4782/2021 (Α' 36/2021)** «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερες ρυθμίσεις προμηθειών στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας και άλλες διατάξεις για την ανάπτυξη, τις υποδομές και την υγεία.» και ιδίως το **άρθρο 142 « Έναρξη ισχύος Μέρους Α`**», σύμφωνα με το οποίο :

«1. Η ισχύς των διατάξεων:

α) του άρθρου 4, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 4412/2016,

β) των άρθρων 10, 20 παρ. 4, 34 κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 2 του άρθρου 92 του ν. 4412/2016, 55, 57, 58, 59, 60, 63, 64, 66 έως 79, 82 έως 86, 89 έως 93, 95 έως 98, 100, 131, 134 και 138,

γ) του άρθρου 108, κατά το μέρος που τροποποιεί την περ. α` της παρ. 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016,

δ) του άρθρου 109, κατά το μέρος που τροποποιεί την παρ. 7 του άρθρου 258 του ν. 4412/2016, αρχίζει από την 1η.9.2021.

2. Η ισχύς των άρθρων 3, 6 κατά το μέρος που τροποποιεί τις παρ. 1 και 5 του άρθρου 38 του ν. 4412/2016, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 42, 49, 62, 65, 80, 81, 87, 88, 94, 99, 101, 108, εκτός της περ. α` της παρ. 11, 121 και 127 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Η ισχύς των υπολοίπων άρθρων του παρόντος αρχίζει από την 1η.6.2021, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του».

7. Τα οριζόμενα στο Ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων», όπως ισχύει και ιδίως το άρθρο 75παρ.1 «Οι Αρμοδιότητες των Δήμων και

Κοινοτήτων αφορούν, κυρίως, τους τομείς: ... στ) Παιδείας, πολιτισμού και αθλητισμού, στον οποίο περιλαμβάνεται, ιδίως: 1. Η κατασκευή, Διαχείριση και βελτίωση των υλικοτεχνικών υποδομών του εθνικού συστήματος της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Παιδείας και ιδιαίτερα η συντήρηση, η καθαριότητα και η φύλαξη των σχολικών κτιρίων».

III. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

6. Το υπό εξέταση αίτημα του Δήμου Αγίου Νικολάου αφορά στη σύναψη σύμβασης προμήθειας λυόμενων αιθουσών για τις ανάγκες εκπαίδευσης του Δήμου Αγίου Νικολάου, Νομού Λασιθίου, προϋπολογισμού €330.645,16 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. , μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης, βάσει της περιπτ. γ της παρ. 2 του άρθρου 32 ν. 4412/2016, ήτοι για λόγους κατεπείγουσας ανάγκης.
7. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4013/2011, άρθρο 2 παρ. 2 περιπτ. γ' υποπεριπτ. δδ', οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης σύμφωνα με τα άρθρα 26 παρ. 2 περιπτ. β' και 32 ν. 4412/2016, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον εμπίπτουν, λόγω εκτιμώμενης αξίας, στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ, με τη ρητή εξαίρεση των περιπτώσεων ανωτέρας βίας. Κατά συνέπεια, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης επί του εν λόγω αιτήματος, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, καθώς η σκοπούμενη σύμβαση ανέρχεται σε ποσό άνω του ορίου των 214.000,00 ευρώ, το οποίο ορίζεται επί του παρόντος χρόνου ως το κατώτατο όριο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ από μη Κεντρικές Αναθέτουσες Αρχές (Κ.Α.Α.).
8. Αναφορικά με τη δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης επισημαίνεται ότι η διαδικασία αυτή έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ και ήδη άρθρα 26 και 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, περιπτώσεις (αντίστοιχα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και ήδη άρθρα 26 και 32 του Ν. 4412/2016). Περαιτέρω επισημαίνεται ότι οι εν λόγω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από την βασική ρύθμιση, ήτοι από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ελεύθερου ανταγωνισμού, της αποφυγής των διακρίσεων και της ίσης μεταχείρισης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας. Συγκεκριμένα, προκειμένου η οδηγία 2014/24/ΕΚ να μην απωλέσει την πρακτική αποτελεσματικότητά της, τα κράτη μέλη και οι αναθέτουσες αρχές τους δεν επιτρέπεται να προβλέπουν περιπτώσεις προσφυγής στη διαδικασία με διαπραγμάτευση που δεν

προβλέπονται από την εν λόγω οδηγία ή να συνοδεύουν τις ρητώς προβλεπόμενες από την οδηγία αυτή περιπτώσεις με νέους όρους που έχουν ως αποτέλεσμα να καθιστούν ευκολότερη την προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (βλ. ΔΕΕ, αποφάσεις της 18ης Μαΐου 1995, C-57/94, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1995, σ. I-1249, σκέψη 23, της 28ης Μαρτίου 1996, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 1996, σ. I-1949, σκέψη 13 και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-84/03, Επιτροπή κατά Ισπανίας, Συλλ. 2005, I-13947, σκέψη 48).

9. Ως εκ τούτου, δέον όπως διερευνηθεί εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016. Ειδικότερα, ως προς την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης και μάλιστα για την εξαίρεση του κατεπείγοντος, η εφαρμογή της τελευταίας εξαρτάται από τη συνδρομή πέντε σωρευτικών προϋποθέσεων. Συγκεκριμένα, προϋποθέτει: i) την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες, ii) την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης, iii) την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει, iv) οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη, και τέλος, v) την ανάθεση της εν λόγω σύμβασης στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

10. Από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της υπό κρίση υπόθεσης, προκύπτουν τα ακόλουθα:

- (i) Ως προς την ύπαρξη κατεπείγουσας ανάγκης που δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που επιτάσσουν άλλες διαδικασίες :

Κατά τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής, η ανάγκη ανάθεσης της εν λόγω σύμβασης είναι επιτακτική και κατεπείγουσα διότι «κατά τη διάρκεια της τρέχουσας σχολικής χρονιάς προέκυψαν νέες στεγαστικές ανάγκες για συγκεκριμένες σχολικές μονάδες δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν εντός της εδαφικής περιφέρειας του Δήμου Αγίου Νικολάου, οι οποίες θα πρέπει να καλυφθούν έως την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς. Οι συγκεκριμένες στεγαστικές ανάγκες αφορούν τις σχολικές μονάδες του Γυμνασίου και Λυκείου Νεάπολης και του 3^{ου} Γυμνασίου και του 2^{ου} ΓΕΛ Αγίου Νικολάου. Σύμφωνα με το με αρ. πρωτ. 1540/16-3-2021 έγγραφο του Δ/ντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου, του οποίου το περιεχόμενο παρατίθεται αυτούσιο στο ιστορικό της παρούσας :

Για μεν τις σχολικές μονάδες του Γυμνασίου και Λυκείου Νεάπολης οι στεγαστικές ανάγκες προέκυψαν ως αποτέλεσμα της αλλαγής στο νομοθετικό πλαίσιο λειτουργίας του ΕΠΑΛ Νεάπολης με την προσθήκη μιας επιπλέον ειδικότητας. Αντίστοιχα, και λόγω του σημαντικά αυξημένου κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά σε σύγκριση με την αμέσως προηγούμενη αριθμού μαθητών που φοιτούν στο συγκεκριμένο σχολείο – αναφέρεται συνολικός αριθμός μαθητών κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά 166 έναντι 100 μαθητών που φοιτούσαν στη συγκεκριμένη σχολική μονάδα την αμέσως προηγούμενη σχολική χρονιά.

Για δε τις σχολικές μονάδες του 3^{ου} Γυμνασίου και του 2^{ου} ΓΕΛ Αγίου Νικολάου οι στεγαστικές ανάγκες προέκυψαν κυρίως ως αποτέλεσμα του ιδιαίτερα αυξημένου αριθμού μαθητών που κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά φοιτούν στα δημοτικά σχολεία της πόλης του Αγίου Νικολάου το οποίο συνεπάγεται αντίστοιχα τον αυξημένο αριθμό τους κατά την επόμενη σχολική χρονιά στο συγκεκριμένο Γυμνάσιο αλλά και για λόγους συνωστισμού των καθηγητών στο γραφείο καθηγητών του 2^{ου} ΓΕΛ Αγίου Νικολάου.

Ειδικότερα για την περίπτωση των στεγαστικών αναγκών των σχολικών μονάδων του Γυμνασίου και Λυκείου Νεάπολης, των οποίων η προσωρινή μεταστέγαση – συστέγαση στο κτιριακό συγκρότημα του ΕΠΑΛ Νεάπολης έχει ήδη προγραμματιστεί για την επόμενη σχολική χρονιά, ήτοι σχολικό έτος 2021-2022, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εκτέλεση του έργου της “Ενεργειακής Αναβάθμισης και Αποκατάστασης Φθορών του Κτιριακού Συγκροτήματος στο κτιριακό συγκρότημα όπου τα συγκεκριμένα σχολεία στεγάζονται σήμερα (σχετική η με αρ. πρωτ. 5204/15-4-2021 Εργολαβική Σύμβαση) - , επισημαίνεται ότι η σημαντική αύξηση των ίδιων αναγκών του ΕΠΑΛ σε σχολικές αίθουσες για τους λόγους που αμέσως ως άνω εκτέθηκαν σύμφωνα με το με αρ. πρωτ. 1540/16-3-2021 έγγραφο του Δ/ντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου καθιστά πλέον αδύνατη την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών του Γυμνασίου και του Λυκείου Νεάπολης στο σύνολό τους από το κτιριακό συγκρότημα του ΕΠΑΛ Νεάπολης. Όπως προκύπτει και από τα αναφερόμενα στο ιστορικό της παρούσας στοιχεία σύμφωνα με τον επίσημο προγραμματισμό του Δήμου, ο οποίος βασίστηκε κυρίως στο από Ιανουάριος 2020 έγγραφο των Δ/ντών των παραπάνω εμπλεκόμενων σχολικών μονάδων, οι στεγαστικές ανάγκες των συγκεκριμένων σχολείων στο σύνολό τους επρόκειτο να καλυφθούν από το κτιριακό συγκρότημα που στεγάζει το ΕΠΑΛ Νεάπολης, για όσο χρόνο διαρκούσαν οι εργασίες εκτέλεσης του έργου: Ενεργειακή Αναβάθμιση και Αποκατάσταση Φθορών Κτιριακού Συγκροτήματος Γυμνασίου – Λυκείου Νεάπολης το οποίο αφορά το κτιριακό συγκρότημα που σήμερα στεγάζει τα συγκεκριμένα σχολεία. Στα πλαίσια μάλιστα του εν λόγω προγραμματισμού του, όπως αποδεικνύεται και από τις αναφερόμενες στο ιστορικό της παρούσας σχετικές διοικητικές πράξεις, ο Δήμος προέβη στην ανάθεση μιας σειράς συμβάσεων που μεταξύ άλλων ή και κυρίως αφορούσαν το συγκεκριμένο σχολείο (ΕΠΑΛ Νεάπολης)

και οι οποίες, έχοντας λάβει υπόψη τους το από Ιανουάριος 2020 έγγραφο αίτημα των Δ/ντών των τριών εμπλεκόμενων σχολικών μονάδων, ήταν απαραίτητο να πραγματοποιηθούν για να υπάρξει δυνατότητα συστέγασής τους.

Σε κάθε δε περίπτωση, η ανάγκη εκτέλεσης της συγκεκριμένης προμήθειας στο σύνολό της αξιολογείται ως κατεπείγουσα για τον Δήμο μας για τον λόγο ότι οι υπό προμήθεια λυόμενες αίθουσες προορίζονται να καλύψουν βασικές λειτουργικές - στεγαστικές ανάγκες σχολικών μονάδων που λειτουργούν εντός της εδαφικής περιφέρειάς του. Εφόσον μάλιστα οι συγκεκριμένες ανάγκες δεν καλυφθούν άμεσα και το αργότερο πάντως έως την έναρξη της επόμενης σχολικής χρονιάς τον Σεπτέμβριο τρέχοντος έτους από το Δήμο θα τεθεί υπό διακινδύνευση η καθόλα λειτουργία συγκεκριμένων τμημάτων σχολικών μονάδων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν εντός της εδαφικής περιφέρειάς του Δήμου - καθώς δεν θα υπάρχουν αίθουσες διδασκαλίας για την λειτουργία τους - , αντίστοιχα όμως και η τήρηση των κανόνων υγιεινής και προστασίας της δημόσιας υγείας – η συγκεκριμένη αναφορά αφορά την προμήθεια μιας τουαλέτας (WC) που προορίζεται για το 3^ο Γυμνάσιο Αγίου Νικολάου και την προμήθεια μιας αίθουσας καθηγητών που προορίζεται για το 2^ο ΓΕΛ Αγίου Νικολάου για την αποτροπή συνωστισμού των καθηγητών και την προστασία τους μεταξύ άλλων και από την πανδημία του κορωνοϊού».

Λαμβάνοντας υπόψη τους ανωτέρω ισχυρισμούς καθώς και τη φύση της προς ανάθεση σύμβασης που αφορά στην προμήθεια λυόμενων αιθουσών που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως σχολικές αίθουσες για το αμέσως επόμενο σχολικό έτος που ξεκινά σε 2 ½ μήνες και πρέπει να διασφαλιστεί ότι οι μαθητές θα μπορούν να παρακολουθήσουν κανονικά τα μαθήματά τους με την έναρξη του σχολικού έτους, θεμελιώνεται ο κατεπείγων χαρακτήρας της ανάγκης ανάθεσης της παραπάνω σύμβασης, άλλως υπάρχει άμεσος κίνδυνος οι μαθητές να στερηθούν το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμά τους για δωρεάν παιδεία. Εξάλλου, το γεγονός ότι για την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, ήτοι για το σχολικό έτος 2021-2022, απομένουν μόλις 2 ½ μήνες από σήμερα καθιστά αναγκαία την ολοκλήρωση εντός αυτού του χρονικού διαστήματος, όχι μόνο των διαγωνιστικών διαδικασιών και της ανάθεσης της σχετικής σύμβασης, αλλά και την παράδοση των υπό προμήθεια ειδών - λυόμενων αιθουσών ,καθώς οι τελευταίες θα πρέπει να βρίσκονται τοποθετημένες στους προβλεπόμενους για εκείνες κατάλληλους χώρους και να είναι πλήρως λειτουργικές για τις σχολικές μονάδες στις οποίες αφορούν το αργότερο έως την έναρξη των μαθημάτων της νέας σχολικής χρονιάς στις αρχές Σεπτεμβρίου τρέχοντος έτους. Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι, αν και η γνωστοποίηση των νέων στεγαστικών αναγκών των σχολικών μονάδων στην αιτούσα από τον Δ/ντη Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου έλαβε χώρα στις 16.3.2021, ήτοι 5,5 μήνες πριν, αμέσως ο Δήμος Αγίου Νικολάου προέβη στη σύνταξη της με αρ. 77/2021 Μελέτης της Δ/σης Μελετών της αιτούσας (αρ. πρωτ.

5940/29-4-2021), οι τεχνικές προδιαγραφές της οποίας εγκρίθηκαν με την με αρ. 131/2021 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής (πρβλ. το αριθμ.13/24-5-2021 πρακτικό συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής), δηλαδή προέβη άμεσα σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ανάθεση της σύμβασης για την προμήθεια λυόμενων αιθουσών προκειμένου να επιλύσει το πρόβλημα της έλλειψης αιθουσών που προέκυψε.

Περαιτέρω, προκύπτει από τα ανωτέρω παρατεθέντα ότι η εν λόγω κατεπείγουσα ανάγκη ουδόλως συμβιβάζεται, κατά τον χρόνο εξέτασης του αιτήματος, με την τήρηση των προθεσμιών που προβλέπει η σχετική νομοθεσία για τις διαγωνιστικές διαδικασίες του ανοικτού και κλειστού διαγωνισμού, ακόμη μάλιστα και στην περίπτωση που οι τελευταίες είναι συντετμημένες (πρβλ. και Δ59/2020 γνώμη της Αρχής επί αντίστοιχου αιτήματος του Δήμου Κορδελιού – Ευόσμου). Όπως επικαλείται η αιτούσα, «[...] Η ενημέρωση όμως που κατά την συγκεκριμένη χρονική στιγμή παρείχε στον Δήμο μας ο Δ/ντής Δ/βάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου, λόγω και του ασφυκτικά περιορισμένου χρόνου που απομένει για την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς (Σεπτέμβριος τρέχοντος έτους), δεν συμβιβάζεται και δεν επιτρέπει την τήρηση των τακτικών διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης της συγκεκριμένης σύμβασης. Το παραπάνω δε, ισχύει κυρίως για λόγους που ανάγονται στο χρονοβόρο των διαδικασιών τους που σε κάθε περίπτωση υπερβαίνουν το βμηνο. Επιπλέον των ως άνω επισημαίνεται και το γεγονός της ολοκλήρωσης εντωμεταξύ των διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης για την εκτέλεση του έργου της “Ενεργειακής Αναβάθμισης και Αποκατάστασης Φθωρών του Κτιριακού Συγκροτήματος Γυμνασίου Λυκείου Νεάπολης” και το αυστηρό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των εργασιών του το αργότερο έως την 17/10/2022 που αξιώνει την προσωρινή μεν αλλά σε κάθε περίπτωση άμεση μεταφορά των μαθητών των συγκεκριμένων σχολείων σε άλλο, κατάλληλο χώρο με την έναρξη της επόμενης σχολικής χρονιάς».

ii) Ως προς την ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης:

A. Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται γεγονότα που υπερβαίνουν κατά πολύ τον συνήθη ρου του οικονομικού και κοινωνικού βίου. Γίνεται περαιτέρω δεκτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, ότι, κατά την έννοια της διάταξης της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 του άρθρου 25 του π.δ/τος 60/2007 και πλέον άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η αναθέτουσα αρχή έχει μεν ευχέρεια, κατ' απόκλιση από το γενικό κανόνα διενέργειας ανοικτού ή κλειστού διαγωνισμού, να συνάπτει δημόσια σύμβαση με προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση της σχετικής

προκήρυξης, μόνον όμως εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο νόμιμες προϋποθέσεις, ήτοι κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε γεγονότα απρόβλεπτα και δη μη απορρέοντα από δική της ευθύνη. Η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να φέρει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους αποφασίζεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣΤΕ 1747/2011).

Επιπλέον, αντίστοιχη άποψη έχει υιοθετήσει και το Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο δέχεται ότι απρόβλεπτες περιστάσεις είναι τα γεγονότα που δεν μπορούν αντικειμενικά με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής να προβλεφθούν, είναι δε ανεξάρτητα της βούλησης της αναθέτουσας αρχής και δεν πρέπει να απορρέουν από έλλειψη προγραμματισμού και επιμέλειας αυτής (βλ. ενδεικτικά πράξεις ΕΣ 91, 105, 171, 191, 200, 205 και 214/2007, 15 και 74/2008). Σημειώνεται περαιτέρω η κρίση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι γεγονότα, όπως η προσεχής λήξη ισχύος των συμβάσεων υπηρεσιών, ή η ανάγκη παροχής των σχετικών υπηρεσιών για την εύρυθμη λειτουργία του φορέα δεν μπορούν να χαρακτηριστούν απρόβλεπτες περιστάσεις (βλ. ενδεικτικά ΕΣ Τμ. VI 93/2011, 91/2007, Κλ. Ζ 264/2010, Κλ. ΣΤ 205/2007, Τμ. VI 58/2005, 91/2007, 19/2009).

Τέλος επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν δεν πληρούνται μία από τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις ως προς το κατεπείγον, δεν δικαιολογείται η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 2ας Αυγούστου 1993, C-107/92, Επιτροπή κατά Ιταλίας, σκέψη 12, C-318/94, Επιτροπή κατά Γερμανίας, σκέψη 14).

Κατόπιν των ανωτέρω, οι ισχυρισμοί του Δήμου σχετικά με την πλήρωση της προϋπόθεσης περί ύπαρξης απροβλέπτου περίπτωσης, πρέπει να κριθούν υπό το πρίσμα του κατά πόσον τα επικαλούμενα αποτελούν έκτακτα και ασυνήθιστα γεγονότα, τα οποία αντικειμενικά δεν ήταν σε θέση να προβλεφθούν σύμφωνα με τους κανόνες της ανθρώπινης εμπειρίας και λογικής.

Β. Από τα στοιχεία του φακέλου ως προς τη θεμελίωση της απρόβλεπτης περίπτωσης και ιδίως το υποβληθέν με Α.Π. 25389/07.07.2020 έγγραφο της Διεύθυνσης Παιδείας και Κοινωνικής Προστασίας του Δήμου, μετά των περιλαμβανομένων σε αυτό στοιχείων και πληροφοριών, προκύπτει ότι ο κύριος ισχυρισμός σχετικά με την τεκμηρίωση της απροβλέπτου περίπτωσης αφορά σε μία αλληλουχία γεγονότων σε συνδυασμό με ενέργειες της πολιτείας, τα οποία εμπόδισαν το Δήμο, ως κατά νόμο αρμόδιο όργανο, να εξασφαλίσει τους κατάλληλους χώρους για την απρόσκοπτη λειτουργία του Γυμνασίου/Λυκείου Νεάπολης, τα οποία ως απαρχή έχουν την προσθήκη μίας νέας ειδικότητας στον τομέα Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού στο ΕΠΑΛ Νεάπολης με την με αρ. Φ20/72408/Δ4/12-6-2020 Απόφαση Υφυπουργού Παιδείας και

Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 2344/τ.Β, 16-06-2020) υπό τον τίτλο: Τροποποίηση της υπ' αρ. Φ20/60676/Δ4/21-05-2020 (Β' 2042) απόφασης της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Καθορισμός Τομέων και Ειδικοτήτων ανά Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.) του ν. 4386/2016 (Α' 83) για το σχολικό έτος 2020 – 2021».

Ειδικότερα, ο Δήμος ασκώντας την ανατεθειμένη από το Νόμο 3463/2206 αρμοδιότητα περί κατασκευής, διαχείρισης και βελτίωσης των υποδομών της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Παιδείας (και ιδίως συντήρηση, καθαριότητα και φύλαξη των σχολικών κτιρίων) προέβη στην ανάθεση της 5204/15-4-2021 σύμβασης για την ενεργειακή αναβάθμιση του κτιριακού συγκροτήματος του Γυμνασίου/Λυκείου Νεάπολης. Καταληκτική προθεσμία αποπεράτωσης της παραπάνω σύμβασης προβλέφθηκε η 17η Οκτωβρίου 2022.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι εργασίες εκτέλεσης του συγκεκριμένου έργου δεν επιτρέπουν την ταυτόχρονη λειτουργία των σχολικών μονάδων που λειτουργούν εντός του επίμαχου κτιριακού συγκροτήματος στο οποίο το έργο αφορά, εξετάστηκε το ενδεχόμενο συστέγασης του Γυμνασίου και Λυκείου Νεάπολης, με το παρακείμενο αυτών σχολείο, ήτοι το ΕΠΑΛ Νεάπολης. Πράγματι, με σχετικό από Ιανουαρίου 2020 έγγραφό τους οι Δ/ντες του Γυμνασίου, του ΓΕΛ και του ΕΠΑΛ Νεάπολης ενημέρωσαν την αιτούσα για την δυνατότητα κάλυψης προσωρινά των στεγαστικών αναγκών των συγκεκριμένων σχολείων από το σχολικό συγκρότημα του ΕΠΑΛ Νεάπολης υπό την προϋπόθεση όμως ότι προηγουμένως θα πραγματοποιούνταν στους χώρους του οι απαραίτητες εργασίες συντήρησης, μόνωσης και εγκατάστασης εξοπλισμού κλιματισμού – θέρμανσης. Συνακόλουθα, η αιτούσα προέβη στην ανάθεση δύο συμβάσεων (της με αρ. πρωτ. 2231/18-2-2021 σύμβασης και της με αρ. πρωτ 4909/12-4-2021 σύμβασης αντίστοιχα) προς το σκοπό αυτό, σύμφωνα με τα όσα αναλυτικά αναφέρονται παραπάνω στο ιστορικό.

Την 16/3/2021, με σχετικό έγγραφό του, ήτοι έγγραφο με αρ. πρωτ. 1540/16-3-2021, ο Δ/ντής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου παρείχε νεότερη ενημέρωση στον Δήμο αναφορικά με νέες κτιριακές – στεγαστικές ανάγκες σχολικών μονάδων της ΔΔΕ Λασιθίου για την επόμενη σχολική χρονιά. Οι ανάγκες αυτές προέκυψαν μετά την προσθήκη μίας νέας ειδικότητας στον τομέα Ηλεκτρολογίας, Ηλεκτρονικής και Αυτοματισμού στο ΕΠΑΛ Νεάπολης με την με αρ. Φ20/72408/Δ4/12-6-2020 Απόφαση Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ 2344/τ.Β, 16-06-2020) υπό τον τίτλο: Τροποποίηση της υπ' αρ. Φ20/60676/Δ4/21-05-2020 (Β' 2042) απόφασης της Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Καθορισμός Τομέων και Ειδικοτήτων ανά Επαγγελματικό Λύκειο (ΕΠΑ.Λ.) του ν. 4386/2016 (Α' 83) για το σχολικό έτος 2020 – 2021». Η προσθήκη αυτή κατέστησε αναγκαία τη δημιουργία ενός νέου εργαστηρίου για την πραγματοποίηση των μαθημάτων της νέας ειδικότητας.

Κατόπιν των ανωτέρω το ΕΠΑΛ Νεάπολης αδυνατούσε κι αυτό με τη σειρά του να καλύψει, έστω για το περιορισμένο χρονικό διάστημα της ολοκλήρωσης των εργασιών συντήρησης και αναβάθμισης του Γυμνασίου/Λυκείου Νεάπολης, τις στεγαστικές ανάγκες του τελευταίου.

Όλα τα παραπάνω γεγονότα αποτέλεσαν έκτακτες και μη προβλέψιμες περιστάσεις, οι οποίες οδήγησαν στη δημιουργία της επικαλούμενης κατεπείγουσας ανάγκης. Η δε αιτούσα, ακόμη και αν είχε επιδείξει άκρα επιμέλεια, δεν θα μπορούσε να γνωρίζει από πριν τις συγκεκριμένες στεγαστικές ανάγκες που προέκυψαν και περιγράφονται στο με αρ. πρωτ. 1540/16-3-2021 έγγραφο του Δ/ντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου, προκειμένου να προβεί στον έγκαιρο προγραμματισμό τους εφαρμόζοντας τις τακτικές διαγωνιστικές διαδικασίες που προβλέπει η σχετική νομοθεσία (Ν. 4412/2016). Πράγματι, οι συγκεκριμένες ανάγκες, αντικειμενικά και με βάση τα διδάγματα της ανθρώπινης πείρας και λογικής, επειδή δεν ήταν γνωστές στην αιτούσα, διαφαίνεται ότι δεν κατέστησαν εφικτό τον έγκαιρο προγραμματισμό των απαραίτητων για την αντιμετώπισή τους ενεργειών.

iii) ως προς την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και της κατεπείγουσας ανάγκης που ανακύπτει

Σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στον φάκελο του αιτήματος, «*Η κατεπείγουσα ανάγκη εκτέλεσης της συγκεκριμένης προμήθειας δεν χωρεί αμφιβολία ότι τελεί σε άμεση αιτιώδη συνάφεια με την γνωστοποίηση στον Δήμο μόλις την 16/3/2021, ήτοι 5 ½ μήνες πριν από την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, με το με αρ. πρωτ. 1540/16-3-2021 έγγραφο του Δ/ντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου, των νέων στεγαστικών αναγκών συγκεκριμένων σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν εντός της εδαφικής περιφέρειας του Δήμου μας. Η ενημέρωση όμως που κατά την συγκεκριμένη χρονική στιγμή παρείχε στον Δήμο μας ο Δ/ντής Δ/βάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου, λόγω και του ασφυκτικά περιορισμένου χρόνου που απομένει για την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς (Σεπτέμβριος τρέχοντος έτους), δεν συμβιβάζεται και δεν επιτρέπει την τήρηση των τακτικών διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης της συγκεκριμένης σύμβασης. Το παραπάνω δε, ισχύει κυρίως για λόγους που ανάγονται στο χρονοβόρο των διαδικασιών τους που σε κάθε περίπτωση υπερβαίνουν το βμηνο. Επιπλέον των ως άνω επισημαίνεται και το γεγονός της ολοκλήρωσης εντωμεταξύ των διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης για την εκτέλεση του έργου της “Ενεργειακής Αναβάθμισης και Αποκατάστασης Φθωρών του Κτιριακού Συγκροτήματος Γυμνασίου Λυκείου Νεάπολης” και το αυστηρό χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης των εργασιών του το αργότερο έως την 17/10/2022 που αξιώνει την προσωρινή μεν αλλά σε κάθε*

περίπτωση άμεση μεταφορά των μαθητών των συγκεκριμένων σχολείων σε άλλο, κατάλληλο χώρο με την έναρξη της επόμενης σχολικής χρονιάς».

Με βάση τα ανωτέρω, η κατεπείγουσα και επιτακτική ανάγκη που έχει ανακύψει και δεν μπορεί να καλυφθεί με άλλον τρόπο, λόγω του μικρού χρονικού διαστήματος που απομένει μέχρι την έναρξη της σχολικής περιόδου για την προμήθεια του αναγκαίου εξοπλισμού – λυόμενων αιθουσών, για τις ανάγκες εκπαίδευσης της αιτούσας, οφείλεται σε γεγονότα απρόβλεπτα γι' αυτήν. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την αιτούσα, οι επικαλούμενες απρόβλεπτες περιστάσεις συνεχονται με την ανακύψασα κατεπείγουσα ανάγκη «*οι αίτουσες να είναι στη διάθεση των μαθητών του Γυμνασίου/Λυκείου Νεάπολης με την έναρξη του σχολικού έτους 2020 -2021*». Ως εκ τούτου, διαφαίνεται ότι αυτή τελεί σε αιτιώδη συνάφεια με το γεγονός ότι δεν κατέστη δυνατόν να ανταποκριθεί η αιτούσα στην ανακύψασα κατεπείγουσα ανάγκη σύναψης σύμβασης για την προμήθεια λυόμενων αιθουσών για τη στέγαση των μαθητών του Γυμνασίου/Λυκείου Νεάπολης.

iv) ως προς το ότι οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη

Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, το γεγονός ότι οι περιστάσεις που επικαλείται δεν απορρέουν σε καμία περίπτωση από δική της ευθύνη «*επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι μέχρι και την 16/3/2021, οπότε και ο Δήμος έλαβε το πρώτον ενημέρωση αναφορικά με τις νέες κτιριακές – στεγαστικές ανάγκες συγκεκριμένων σχολικών μονάδων της εδαφικής περιφέρειάς του για την επόμενη σχολική χρονιά, ο Δήμος μας δεν εδύνατο, ακόμη και αν επεδείκνυε άκρα επιμέλεια, να γνωρίζει τις συγκεκριμένες νέες στεγαστικές ανάγκες που ανέκυψαν κατά την διάρκεια του τρέχοντος σχολικού έτους καθώς δεν είχε στην διάθεσή του όλα εκείνα τα απαραίτητα στοιχεία από τα οποία θα εδύνατο να αντλήσει τη σχετική πληροφόρηση*».

Ειδικότερα μάλιστα αναφορικά με τις νέες στεγαστικές ανάγκες που ανέκυψαν και αφορούν τις σχολικές μονάδες του Γυμνασίου και Λυκείου Νεάπολης ιδιαίτερης επισήμανσης χρήζει το γεγονός ότι μέχρι και την κοινοποίηση του αμέσως ως άνω εγγράφου του Δ/ντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου, ο Δήμος μας γνώριζε και είχε λάβει προς τούτο σχετική επιβεβαίωση και από τους Διευθυντές των άμεσα εμπλεκόμενων σχολικών μονάδων (σχετικό το από Ιανουαρίου έτους 2020 έγγραφο των Δ/ντών του Γυμνασίου, του ΓΕΛ και του ΕΠΑΛ Νεάπολης προς το Δήμο Αγίου Νικολάου) ότι υπήρχε δυνατότητα συστέγασης και πλήρους κάλυψης των στεγαστικών αναγκών των σχολικών μονάδων του Γυμνασίου και Λυκείου Νεάπολης από τις κτιριακές εγκαταστάσεις του ΕΠΑΛ Νεάπολης για όσο χρόνο διαρκούσαν οι εργασίες για την εκτέλεση του έργου της Ενεργειακής Αναβάθμισης και Αποκατάστασης Φθορών του Κτιριακού Συγκροτήματός τους, του οποίου έργου τότε

οι διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης ήταν μεν ακόμη σε εξέλιξη, παρά ταύτα είχαν λάβει υπόψη τους την συγκεκριμένη διαβεβαίωση των Διευθυντών των εμπλεκόμενων σχολείων».

Σημειωτέον μάλιστα ότι, όπως επικαλείται η αιτούσα και αναφέρεται στο Ιστορικό της παρούσας, προκειμένου να πραγματοποιηθούν στους χώρους του ΕΠΑΛ Νεάπολης, οι απαραίτητες εργασίες συντήρησης, μόνωσης και εγκατάστασης εξοπλισμού κλιματισμού – θέρμανσης, η αιτούσα ξεκίνησε -αρχές του έτους 2020- άμεσα τη διαδικασία ανάθεσης δύο συνολικά συμβάσεων, η εκτέλεση των οποίων θα συνέβαλε στην συντήρηση και άμεση αποκατάσταση των ελλείψεων που καταγράφηκαν από τους παραπάνω Δ/ντές στο κτιριακό συγκρότημα που στεγάζε το ΕΠΑΛ Νεάπολης.

Εν συνεχεία, κατόπιν του ως άνω από 16.3.2021 εγγράφου του Δ/ντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου, η αιτούσα επικαλείται ότι *«προκειμένου να υπάρξει άμεση και έγκαιρη, ήτοι πριν από την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς, κάλυψη των νέων στεγαστικών αναγκών των σχολικών μονάδων του Δήμου μας στις οποίες αφορούσαν οι ανάγκες που εκτέθηκαν στο έγγραφο, δόθηκε εντολή στην αρμόδια Δ/ση Μελετών να προβεί άμεσα στις απαιτούμενες ενέργειες προκειμένου για την σύνταξη σχετικής μελέτης για την εκτέλεση προμήθειας λυόμενων αιθουσών. Η συγκεκριμένη άλλωστε προμήθεια στην πραγματικότητα αποτέλεσε την μοναδική επιλογή και την πλέον πρόσφορη λύση για τον Δήμο μας καθώς ούτε στη Νεάπολη αλλά ούτε και στον Άγιο Νικόλαο υφίστανται κατάλληλοι προς μίσθωση χώροι πλησίον των ήδη υφιστάμενων σχολικών μονάδων που θα εδύνατο να καλύψουν έστω και προσωρινά τις συγκεκριμένες στεγαστικές ανάγκες των σχολικών μονάδων».*

Η εν λόγω μελέτη με αρ. 77/2021 υπό τον τίτλο: *Προμήθεια λυόμενων αιθουσών για τις ανάγκες της εκπαίδευσης του Δήμου Αγίου Νικολάου, συνολικού προϋπολογισμού 330.645,16 ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ»* ολοκληρώθηκε στα τέλη Απριλίου 2021 (αρ. πρωτ. 5940/29-4-2021), όπως προαναφέρθηκε, οι δε τεχνικές προδιαγραφές της εγκρίθηκαν με την με αρ. 131/2021 απόφαση Οικονομικής Επιτροπής της αιτούσας (πρβλ. αριθμ.13/24-5-2021 πρακτικό συνεδρίασης της Οικονομικής Επιτροπής), εν συνεχεία δε υπεβλήθη στην Αρχή το υπό εξέταση, με Α.Π. εισ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3575/22.06.2021, αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης για προσφυγή στη διαπραγμάτευση.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, στο πλαίσιο διερεύνησης τυχόν υπαιτιότητας των αναθετουσών αρχών στο πλαίσιο της νομικής βάσης του άρθρου 32 παρ. 2 περιπτ. γ ν. 4412/2016, μεταξύ άλλων, λαμβάνονται υπ' όψιν οι ενέργειες στις οποίες έχουν αυτές προβεί, ως προς την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων που πρόκειται να καλύψουν τις ανάγκες τους (πρβλ. και Δ59/2020 γνώμη της Αρχής). Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και αναπτύχθηκε παραπάνω

διεξοδικά, ο Δήμος Αγίου Νικολάου έχει προβεί σε πληθώρα ενεργειών ως προς τον καθορισμό των αναγκών και την εξεύρεση χώρων και λύσεων για τη στέγαση των μαθητών, καθώς και σε σύνταξη της σχετικής μελέτης. Καθίσταται συνεπώς σαφές ότι η αιτούσα επέδειξε κάθε επιμέλεια στην προσπάθεια της να επιλύσει τα επείγοντα ζητήματα στέγασης του Γυμνασίου – Λυκείου Νεάπολης που ανέκυψαν αλλά τα πραγματικά γεγονότα που επενέργησαν στην πορεία ήταν εκτός της σφαίρας ευθύνης της και οδήγησαν στην επιτακτική ανάγκη σύναψης της αιτούμενης σύμβασης.

ν) ως προς το ότι η ανάθεση της εν λόγω σύμβασης θα λάβει χώρα στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο κρίσης της πλήρωσης της συγκεκριμένης προϋπόθεσης, θα πρέπει να προσδιορίζεται επακριβώς το αναγκαίο μέτρο ανάθεσης της σκοπούμενης σύμβασης. Ως προς τη συγκεκριμένη προϋπόθεση συνδρομής της επικαλούμενης διάταξης του άρ. 32 παρ. 2 περ. γ' ν. 4412/2016, σημειωτέον ότι, όπως έχει σχετικώς κριθεί (βλ. ενδεικτικά 1/2012, 24/2012, 348/2014, 56/2015 Γνώμες της Αρχής), λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της διάταξης, η εφαρμογή της συγκεκριμένης εξαιρετικής διαδικασίας για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης επιτρέπεται επί τη βάση της προσωρινής και άμεσης κάλυψης των επικαλούμενων κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των παγίων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής. Επομένως, το κατ' επίκληση της ανωτέρω διάταξης του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο και όχι να καλύπτει το σύνολο των αναγκών της αιτούσας αναθέτουσας αρχής, καθώς αυτές μπορούν να καλύπτονται με δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται με τις συνήθειες (ανοικτή ή κλειστή) διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης (βλ. Δ127/2018 και Δ84/2019 Γνώμες της Αρχής).

Εν προκειμένω το υπό εξέταση αίτημα αφορά σε προμήθεια λυόμενων αιθουσών για τις ανάγκες εκπαίδευσης της αιτούσας. Κατά συνέπεια, το αίτημα αφορά στην κάλυψη του συνόλου της ανάγκης του Δήμου Αγίου Νικολάου ως προς την προσωρινή στέγαση των μαθητών του Γυμνασίου/Λυκείου Νεάπολης. Παρά ταύτα, η φύση του αντικειμένου της σύμβασης είναι τέτοια, που άπτεται ενός συνεκτικού συνόλου προμήθειας λυόμενων αιθουσών οι οποίες πρέπει να παραδοθούν και τοποθετηθούν στους χώρους που έχουν επιλεγεί από τον Δήμο, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εκπαίδευση των μαθητών κατά την έναρξη του νέου σχολικού έτους και που, σύμφωνα με την τεχνική κρίση του Δήμου αλλά και τη συνήθη πρακτική, πρέπει να ανατεθούν άπαξ, μην επιτρέποντας την εκτέλεση ενός μόνο μέρους της σύμβασης (πρβλ. και Δ59/2020 γνώμη της Αρχής). Ως εκ τούτου, διαφαίνεται ότι το αίτημα υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Αρχή **ομοφώνως** αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης Γνώμης επί του αιτήματος του Δήμου Αγ.Νικολάου, Νομού Λασιθίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ.2, περ.γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, το οποίο αφορά σε προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ.2 περ.γ' του 4412/2016, προκειμένου να προβεί σε σύναψη δημόσιας σύμβασης για την προμήθεια λυόμενων αιθουσών για τις ανάγκες εκπαίδευσης, προϋπολογισμού €330.645,16 ευρώ (πλέον Φ.Π.Α.) λόγω συνδρομής των προς τούτο τασσομένων υπό του νόμου προϋποθέσεων.

Αθήνα, 9 Ιουλίου 2021

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Αντιπρόεδρος

Αδάμ Καραγλάνης